

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglašev po dogovoru. Kopij se ne vrnejo.

Naročnina: Zadnjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto. \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri meseca; Chicago \$6.00 na leto. \$3.00 za pol leta. \$1.50 za tri meseca, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov se vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Loundale Avenue, Chicago, Illinois.

THE ENLIGHTENMENT

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.00, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of The FEDERATED PRESS"

Datum v oklepjanju n. pr. (April 20-22) poleg vsega imena na naslovu pomeni da vam je z tem davnim poteklo naročnina. Ponovite jo pravno, da se vam ne ustavi list.

OFENZIVA PRIVATNIH VELEBIZNIŠKIH INTERESOV NA DELAVSTVO ŠE NI ODNEHALA.

Kdor ni slep za dogodke, ki se vrše okoli njega, zaključuje, da ofenziva od strani privatnih velebizniških interesov še ni odnehalo za las, ki se je pojavila po sklenjenem premirju na ameriško delavstvo.

Res je, da velebizniški interesi niso več tako kričavi, kot so bili v začetku ofenzive in tudi ne vpijejo na vse glas, da se mora za vsako ceno uvesti odprta delavnica.

Velebizniški interesi žele pred vsem, da se izdatno znižajo delavske mezde, cene pa ostanejo visoke, da se tako ohranijo vojni dobički.

Ofenziva privatnih velebizniških interesov je pričela na vseh poljih. Opazimo jo lahko v postavodajnih zbornicah, kjer se sprejemajo zakoni, ki so delavcem škodljivi. Vidimo jo v provokacijah na organizirane in neorganizirane delavce.

Znižanje mezde železniških delavcev, zaposlenih pri vzdrževanju železnice, ni drugega kot nadaljnja poteza v ofenzivi proti delavstvu.

Železniški delavski odbor je bil ustanovljen, ker je tako določeno v transportnem zakonu. Ob ustanovitvi se je vse velebizniško časopisanje zaganjalo v to napravo. Bila je navidezna bitka, da zagugije delavce v duševno dremanje, da tako ne spoznajo takoj nevarnosti, ki je zanje v tej napravi. Delavci, ki vedo, da se preje mačka odvadi loviti miši, kot da bo odbor, v katerem so delavci v veliki manjšini, sprejemal odroke v korist delavcem, so ob ustanovitvi vedeli, da bo odbor prav dobro služil železniškim družbam, ko pride čas za tako službovanje.

Zaključek, ki ga je izvršil železniški delavski odbor in po katerem se zniža mezda najbolj slabo plačanim delavcem na železnicah, ni bil slepo zaključje in tudi ni bil storjen nepremišljeno. Ako bi bil ta odbor pred dvema letoma storil tak zaključek, bi bila padla mrena raz oči mogoče tudi tistim delavskim voditeljem, ki beračijo za drobtine okoli profesionalnih političarjev starih strank. Železniški delavski odbor je moral ostati v rezervi, dokler ni po mnenju tistih, ki vodijo ofenzivo proti delavstvu, prišel ugoden trenotek za napad.

Takega udarca menda še ni prejela taktika tistih delavskih voditeljev, ki priporočajo delavstvu, da naj glasuje za delavske prijatelje v starih strankah, kot ga je zadal zaključek železniškega delavskega odbora. Delavci so leta in leta poslušali priporočilo, kadar so bile volitve: "Nagradite svoje prijatelje in kaznjujte svoje sovražnike." In po tridesetih letih takega priporočila je bil sprejet zakon, ki je ustanovil napravo, s katero je mogoče delavcem znižati mezdo in pustiti profite železniških magnatov nedotknjene. Tak je sad zavojene taktike delavskih voditeljev stare šole, ki verjamejo, da se da kapitalizem reformirati. Delavci so bili potisnjeni v kot, njih življenski položaj se poslabša, lastnikom delnic se pa poboljša.

Iz Washingtona prihaja glas, da se bo Ameriška delavska federacija bavila s tem odlokom železniškega delavskega odbora na svoji konvenciji, ki prične dne 12. junija v Cincinnati. To je dobro, ali kakšni bodo njeni zaključki, to je druga stran vprašanja. Ako bo konvencija odobrila staro priporočilo, da naj delavci glasujejo za "delavske prijatelje" v starih strankah, tedaj ni čas da leč, ko bo delavstvo popolnoma potlačeno. Stara teorija, da se delavstvo lahko brani uspešno napadov od strani privatnih bizniških interesov le s stavkami in bojkoti, ne drži več, kajti vprav stavke so pokazale, da zmaga navadno tisti, ki si je prisvojil politično moč v državi. Delavstvo mora pri volitvah nastopiti samostojno in sicer kot razred, saj je bilo že tisočkrat in tisočkrat dokazano, da se delavski in privatni bizniški interesi ločijo drug od drugega kot dan in noč. In ker je tako velika razlika med temi interesimi, govori zdrava človeška pamet, da morajo biti delavci organizirani tudi politično kot razred. Dosedanje fraterniziranje z "delavskimi prijatelji" starih strank, v katerih popolnoma odločujejo privatni bizniški interesi, kdo bo kandidat, ni prineslo delavstvu drugega kot ogromno škodo.

Ali bodo delegatje na konvenciji Ameriške delavske federacije razumeli to resnico in uravnali po nji svoje de-lo? Ako tega ne store, tedaj pridejo še drugi veliki in neizogibni porazi za ameriško delavstvo. Po tolikih bridkih izkušnjah je svedec prisluškovati malo več razumodnosti.

SLIKE IZ NASELBIN.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosveta.

Ramsey, O. — Še zadosti hitro in mirno nam poteka čas v naši naselbini, da bi človek skoraj ne misil, da more prići do kakve neprilike v sredi zapadnega Ohija. V sredo popoldne dne 24. maja pa so kar naenkrat obeni urij po popoldne razglasili, da moramo biti vsi pripravljeni za na pot. In res se je tako zgodilo. Zbrali smo se skoro vsi in odkorakali z zastavo na čelu proti kakih pet milij oddaljenemu mestu Adini, O. Tam so nas pričakovali že drugi z zastavo U. M. W. of A. na čelu, da se nas je skupno zbralo kakih 800. Po malem počitku smo se napotili dalje.

Po polurni hoji smo dosegli na hribček, do skritega kraja, kjer bi človek res skoraj misil, da bi nas nihče ne mogel zaslediti. Kako smo bili presenečeni, ko so se pojavili iz papirnatih barak možje, trije s puškami in še nekaj drugih, da nas podpirajo. Zbranili so nam dostop na kompanijsko zemljo. Marsikdo je bil presenečen, ko je zaledil može korakati s puškami v roki proti nam obrnjene, pa tudi njim so se tresile hlade, ko so videli toliko množico pred seboj s tremi zastavami.

Nastopili so naši voditelji in jim rastomlili, kaj zahtevamo, kar pa ni pomagalo in dokali smo, da pridejo stavkari in delo, da se z njimi pogovorimo. Prisli so res par minut po šesti uri. Ker so morali iti še ulevo, kjer smo stali mi, jim je šel na čelo delupi in strojno v rokah. Šel sem jih in bilo jih je 28, dodim jih je delalo 38 do 40. Onega s strojnicami smo pustili naprej, ko je pa ona uboga para prišla v našo sredo, smo jih obkolili. Ni mogoče pisati, kako so bili prestrašeni, ko so nas zaledili. Tedaj pa jim naši načelniki dopovedali, kaj je naš namen in po kaj smo prišli. Po dolgem prigovaljanju so vse enega obljubili, da bodo pustili delo. Neki Slovaki, s katerim sem se pogovarjal, mi je reklo, da so bili najsti v Pittsburghu in od tam jih je dobavljala kompanija. Izpovedali so, da imajo po \$3.50 za 12 urno delo in da jim kompanija odvzame za stanovanje, hrano in stroške, da so jih dohavili sem, toliko, da jim od tega skoraj nič ne ostane. Dopolvali smo jim, kolika bi morala biti njih plača in kako škodo delajo samim sebi, da ne prenehajo z delom, tedaj pa jih pustili, da so odšli na svoja borna stanovanja. Vendar se nismo zadovoljili z njihovimi obljubami, zato smo sklenili čakati do drugega dne in toliko časa, da bodo odšli od tam. Drugo jutro smo bili že zopet skoraj vse ob peti uri na mestu. Petnajst minut nato so jih že pozvali, da morajo vstati in oditi na sušenjsko delo, ali nikdo ni šel. Kmalu nato so nekateri začeli pobirati svoje stvari, da se moramo preseliti, a dozdrav smo že vedeni na mestu, četudi je v ta namen dobila kompanija dva konzaka, nas stavkarjev pa je komaj devet v tej naselbini. Uvideli so, da smo mirni in šli so nazaj, od koder so prišli.

V "G. N." čitam, da imajo operatorki še zmerom na razpolago 48 milijonov ton premoga, kar pa je jasno dvomljivo, kajti že skozi prošlo leto se je vsepravoslo dobro obratovalo v premogovni industriji. Ne vem, kaj misijo pri tem listu, da kaj takega poročajo. Kje le zajemajo take veste, ki jih prima tudi drugo kompanijsko časopisanje, same da bi prikrila ljudstvu resnica. Rojaki, verjamemo le takim listom, o katerih vemo, da zastopajo delavstvo in pišejo v naši koristi.

Vsi rojaki, ki še delate, pustite te orodje, druge narodnosti pa, ki ne žitajo naprednih listov in žive v temi, podučite, da se pri družijo nam. Tam okoli Pittsburgha, ako boste kaj čuli o tej naselbini, si zapomnite, da tu stavkamo za pokazitev vaskemu agentu figo, ako vas bo vabil sem. Ta kompanija ima menda svoje roke tudi v kraju, ki se mu pravi Kitanic, da vas je kaj Slovencev v dotičnem kraju, poročajte, kako poteka stavka pri vas.

Vztrajajmo do konca, da ne bo moč razčarani po končani stavki. Podrav vsem stavkarjem po Ameriki, listu Prosveta pa obilo uspeha. — Stavkar.

Delmont, Pa. — Rad čitam počitka o stavki, ki so bila početkom tudi iz naše naselbine dovolj gosta, toda sedaj so nekako prenehala. Jako malo dopisov pride od tod ali pa sploh nič. V nekaterih določilih sem že videl omenjeno naše naselbino, a vidim, da poročevalci njene notranje razmere ne poznavajo zadostno. Delmont je nekako v sredini med Claridgom, Expertom in Slickvillom, v naselju oddaljenem od omenjenih naselbin je pet milij.

O napredku med nami Slovenci v tej naselbini ne morem poročati, kot poročajo nekateri rojaki, ker v resnici pravega predka ni med nami. Naselbina sama je že precej stara, toda ne

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosveta.

New Florence, Pa. — Malo število Slovencev, ki smo v tej naselbini, smo vsi na stavki in upam, da bomo vstrajali do konca, da bodo zboljšani naši življenski pogoji, ker po vsej pravici zaslužimo, saj je še nemogoče več izhajati v taki draginji pri malenkostnem zaslužku. Stavkarji hčemo imeti kar ves naš zaslužek in še je bilo kdaj slušno kaj povska, todaj so tudi oni tako poskočili s življenskimi potrebščinami. Pa še poleg tega, da se plača znižava, oni ne znižajo cene življenskim potrebščinam; pogosto jih še zvišajo.

Nadve potrebni smo torej, da se plača naše delo zviša do počitnega. To je treba le prispevati mestni upravi ali fupanu, ki je nam stavkarjem nekako naklonjen. Ko bi bil na njegovem mestu prejšnji, bi nam mogoče "kazaki" marsikako dali po glavi, če bi se na ta način shajali. Sedaj pa je sam kopal črni dijamant in Slovenci smo mu veliko pripomogli, da je prišel do tega mesta; on dobro pozna premogarjevo življenje, zato pa je nam način.

Se kaže tri četrt stoprocentne življenje je tu, ki nas prav po strani sledijo ob naših shodih in tudi par družin občinov je hodilo po hišah nabirat podpise, aby bili kdo pripravljeni iti na delo. Nekej, ne vem, koliko, podpisov so dobili; k meni jih ni bilo in z delom še niso skusili. V naseljih naselbini, kjer je tudi roj, to družbe ter imajo samo družinska stanovanja, so skupini z obratom in dela sedaj, kolikor mi je znano, šest stoprocentne življenje in dva Italijana. V Slickvillu jih dela kakih trideset, načinjenega števila ne morem povedati, vendar ni med njimi Slovencev.

Claridge mi je dobro znana naselbina, če ne po drugem, vsaj dopis sem včasih pogosto čital od tam. Kolikor mi je rojek pripovedoval, da je tam petdeset kompanijskih hiš in vsej v njih nastajajočih sanju po smrti. Tukajnji rojaki dobro poznajo omenjeno dva in tudi po okolici sta poznani in delo v tem delu občine.

Nekaj naseljih v delu je značilno za naše sinove — razen seveda če bi bila dobro računala, kar ni izvedeno.

Načinjevanje. Kazimir: Mi

naseljeni in jih je deset družin, ki posedujejo svoje domove. Nekaj družin je tudi druge slovenske narodnosti. Tudi nekaj rojakov samev je v naselbini. Kolikor je meni znano, si je tu prvi Slovenec postavil svoj dom leta 1911. Ne vem, če je bil kateri drugi kdaj tukaj, da je stalno bil ali začasno.

Čital sem dopis, v katerem se je rojak pohvalno izrazil o naši naselbini, morda redi tega, ker se to obdržava shodi stavkarjev kar iz treh rogov skupaj. Vendarni treba mislit, da smo tako napredni. To je treba le prispevati mestni upravi ali fupanu, ki je nam stavkarjem nekako naklonjen. Ko bi bil na njegovem mestu prejšnji, bi nam mogoče "kazaki" marsikako dali po glavi, če bi se na ta način shajali. Sedaj pa je sam kopal črni dijamant in Slovenci smo mu veliko pripomogli, da je prišel do tega mesta; on dobro pozna premogarjevo življenje, zato pa je nam način.

Se kaže tri četrt stoprocentne življenje je tu, ki nas prav po strani sledijo ob naših shodih in tudi par družin občinov je hodilo po hišah nabirat podpise, aby bili kdo pripravljeni iti na delo. Nekej, ne vem, koliko, podpisov so dobili; k meni jih ni bilo in z delom še niso skusili. V naseljih naselbini, kjer je tudi roj, to družbe ter imajo samo družinska stanovanja, so skupini z obratom in dela sedaj, kolikor mi je znano, šest stoprocentne življenje in dva Italijana. V Slickvillu jih dela kakih trideset, načinjenega števila ne morem povedati, vendar ni med njimi Slovencev.

Claridge mi je dobro znana naselbina, če ne po drugem, vsaj dopis sem včasih pogosto čital od tam. Kolikor mi je rojek pripovedoval, da je tam petdeset kompanijskih hiš in vsej v njih nastajajočih sanju po smrti. Tukajnji rojaki dobro poznajo omenjeno dva in tudi po okolici sta poznani in delo v tem delu občine.

Nekaj naseljih v delu je značilno za naše sinove — razen seveda če bi bila dobro računala, kar ni izvedeno.

Načinjevanje. Kazimir: Mi

Meteoriti.

Vladni rudarski biro ima končno eno veselo poročilo: Negode v premogovnikih so se zelo znizale v mesecu maju! — Kdor ne ve, da so rudarji v stavki, se čudi in uglibe, kakšen angel varuh je prišel v ameriške rudnike.

Henry Ford bo kandidiral za predsednika Združenih držav.

Drugi kapitalisti porinejo svoje advokate, da kandidirajo v njihovem imenu. Henry je pa prvi potest kapitalist, ki boče kandidiral sam brez krinje. Tudi to je znameno povojsnega časa.

Oprostitev Rudarja Blizzarda v Zapadni Virginiji se ne pomeni, da so bestije, ki posedujejo premogovnike v omenjeni državi, premagane: Blizzardova zmaga pomeni le to, da je bila krivica tako velika, da jo je zagledala celo justicia z zavezanimi očmi.

(Nadaljevanje). Kazimir: Mi smo misili, da so republike na prodaj kakor maš za mrtve. Posmidite, koliko maš bi bile za 60 tisočakov! Celo življenje bi jih lahko mrmarili in če precej bi jih izvzelo.

(Še pride.)

"Naša vlada je v devetdesetih odstotkih vlada bogatinov in za bogatine". — Arthur Brisbane.

"Počenimo bogove iz oblakov in kapitaliste z zemlje in Slovensko bo rešeno". — William Montgomery Brown, škof (v pokoju) episkopalne cerkve v Arkansusu.

Njegovo dolarsko veličanstvo Morgan rešuje Evropo. Ali se je Morgan kaj naučil od Wilsona?

K. T. B.

kupi delnice od ojnih družb, kjer nimajo nikakega dobička od njih, ker dobičkaš

PROCES PROTI RUDARJEM SE NADALJUJE TA MESEC.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press.)

Obravnavna proti Wilburnu, rudaru in pridigarju, prične 12. junija.

KAKO DOBITI POROTO, JE EDJAJ PROBLEM.

Charles Town, W. Va. — Državno pravdinstvo je naznani, da se imajo nadaljnji procesi proti rudarju nadaljevati še ta mesec. J. E. Wilburn, rudar in obenem pridigar, je prvi na vrsti. Obravnavna proti njemu se začne 12. junija. Wilburn je obtožen umora. Obtožnica mu očita, da je vodil skupino rudarjev, ki so ubili deputirnika Johna Goreja in njegova dva pomagača v Blair Mountain.

Državni pravnik ni naznani, da bo nadaljeval s procesi proti obtožencem, ki so obtoženi izdajstva. Zdi se, da je telitljstvo postal previdno odkar je bil Blizkard oproščen in bo skušalo postaviti pred sodišče le one obtožence, o katerih misli, da jim lahko dokaže nasilna dejanja v okraju Logan.

Velik problem je, kako dobiti porotnike za prihodnjo obravnavo. Ni ga skoraj človeka v tem okraju, da ne bi bil ustvaril svejega mnenja glede obtožencev v toku zadnjih petih tednov, ko se je vrnila obravnavna proti Blizkardu. Časopisi so poročali na dolgo in široko o procesu, telitljstvo je izdržalo vso svojo evidenco in Blizkard je bil oproščen. Kako torej dobiti moč s nepristranskim milijenjem za porotnika, s katerim se zadovolje obe stranki?

MALI PREPIRČNIK OSERNEGA ENAČAJA V SENATU.

Washington, D. C. — Senator Watson je v minskem tednu ostro kritiziral trgovskega tajnika Hooverja, obenem ga je obtožil, da arčuni o izdatkih za pomočno akcijo v Rusiji niso bili pregledani.

Senator Lenroot, pripadnik stare gards, je predstjal Hooverjevo pismo, v katerem Hoover pravi, da ni res, kar je tudi senator Watson iz Georgije. Pri tem je Lenroot rekel, da senatorji včasi podajajo take izjave, ki so brez podlage in da med take izjave spada tudi Watsonova izjava glede pregleđovanja knjig.

Senator Watson je bil takoj na nogah. Izjavil je, da ga je senator Lenroot napadel dvakrat osebno, toda on se ga ne boji. Pravljiv je, saj nujm se srečati in meriti v senatu ali kje drugje. Rekel je, da je Lenroot nesramen mlajši senator iz Wisconsin.

Podpredsednik Coolidge je razbijal s kladivom in svaril, da naj se ne rabi v senatu jezik, ki ne soglaša s senatnim opravilnikom. Watson je Coolidgu odgovoril, da ni ugovarjal senatorju Lenrootu.

PRI PRVI OBRAVNAVNI OBSEJENI NA VELIKE, PRI DRUGI OPREŠČENI.

Calgary, Alta. — J. F. Gallagher je bil obtožen v spoznan krimim, da je umoril John G. Cowarda, ki so ga našli mrtvega v avtomobilu blizu Carbona, Alta. Obsojen je bil na vislice. Tri dni pred eksekucijo je prisivno sodišče odredilo novo obravnavo, če da sodnik ni pravilno inštruiral porotnikov. Zdaj se vrnila druga obravnavna in Gallagher je bil oproščen krivde.

MINISTER FINANCIJ MINISTER V NEW YORKU.

New York, N. Y. — Adolfo de la Huerta, finančni minister Mehike, je prilepel v sredo semkaj na konferenco z finančniki v Wall Streetu. Huerta je rekel v intervjuju, da Hehika ne šteje nikakršnih posojil v Združenih državah, rada pa bi rešila vprašanje svojih dolgov. Prvi njegov sestanek je bil z raznimi olnjimi magnati.

ZRAKOPLOVNA TEKMA.

Milwaukee, Wis. — Dvanajst zrakoplovov se je dvignilo v zrak, da tekmujejo med seboj, kdo napravi najdaljšo pot in v najkrajšem času. Trinajsti zrakoplov je pa odnehal krasni od tekme, ker je vreča puščala plin. Kmalu so zrakoplovi izginili gledalec izgleda.

To je trinajsta tekma z zrakoplovom v Združenih državah. Trije najboljši zrakoplovi so udeležile mednarodne zrakoplovne tekme v

S FRONTE RUDARJEV.

(Federated Press.)

Konvencija Farmer-Labor pa-ry je trajala dva dni 27. in 28. maja v Chicagu. Stranka je sprejela program združene neodvisne politične akcije delavskih in farnarskih organizacij. Platforma iz leta 1920 je bila izpopolnjena. Nove, oziroma spremenjene točke vsebujejo zahtevo za podprtavljanje in ljudsko obravnavanje vseh javnih naprav, naravnih bogastev in kreditnih priporočkov — všeči banke — zavarovalnice, klavnie, žitnih shramb, vodnih sil, hladilnih shramb in postajnih skladišč. Stranka dalje zahteva nacionaliziranje železnic po Plumbovem načrtu, rudnikov, oljnih zemelj, petrolejskih cevnih črt in nabiralnikov, radijsistema, brzojava in telefona; dalje nacionaliziranje velegozvodov in velikih nekultiviranih zemljišč.

Stranka nadalje zahteva zvezni zakon proti lindanju, popolno enakopravnost za žene in priznanje irske republike, sedanje mehiške vlade in Sovjetske Rusije. Točka za legaliziranje lahkega piva in vina je bila savršena.

Stranka je sprejela resolucijo, v kateri izraža simpatije z Saccom in Vanzettijem, Tom Mooneyjem in Warren Billingsom, Howatom in Doreyjem; vsem tam možem, ki so v zaporu, je konvenca poslala pozdravne brzojavke. Stranka je poslala Hardingu, justičnemu tajniku Daughertyju in justičnima odsekoma nizje zbornice in senata brzojavke z zahtevo za osvoboditev vseh političnih jetnikov. Druge resolucije obsojajo industrijsko sodišče v Kansasu, zahtevajo bonus za doslužene vojake in drastično akcijo za odpriavo brezposelnosti.

Konvencijo je posetil Tarak-nath Das, zastopnik "Priateljev svobode za Indijo", ki je dobil besedilo in slikal boj njegovih rojakov v Indiji. Povedal je, da je 20,000 političnih jetnikov v angleških jediš v Indiji. Delegacije so nato izrekli simpatije z indijskimi revolucionarji in obljubili, da bo farnarska-delavska stranka podpirala njihovo gibanje moralno in finančno.

Stavkujočim rudarjem je bila tudi zagotovljena pomag. Konvencija je pohvalila delo delavske časnarske agenture Federated Press. Med glavnimi govorniki na konvenciji so bili Otto Branstetter, tajnik socialistične stranke, Max S. Hayes, John Fitzpatrick, William E. Rodriguez, Lillian Herstein, mrs. Kate Richards O'Hare in mrs. Selma Maximum, ki je govorila v prid Sacu in Vanzettiju.

V nov izvrševalni odbor so izvoljeni: Tosean Bennett, Conn., William H. Johnston, Washington, D. C., John Fitzpatrick, Ill., mrs. Eugene Brook, Mich., William Kohn, N. Y., Max Hayes, Ohio, in John C. Kennedy, Washington, D. C. — John Walker je predsedatelj stranke, Jay G. Brown pa glavni tajnik.

AMUDSEN ODFLUJE PROTI SEVERNEMU TEČAJU.

Seattle, Wash. — Kapitan Roald Amudsen odpotuje proti severnemu tečaju v soboto. On pravi, da je njegov glavni cilj odkritje kontinenta, ki se nahaja nekje blizu severnega tečaja. Ekspedicija bo skušala dognati, ako je trditev profesorja Harris v Washingtonu, D. C., pravilna, da se na severnem tečaju nahaja kontinent.

Demonstracije v Sofiji.

Sofija, 1. jun. — Velike demonstracije kmetov, ki imajo v Sofiji kongres, se nadaljujejo. Ameriško poslanstvo je modno zastražeeno s policijo. Na tisoče kmetov je prišlo v Sofijo. Stambulinski, ministralni predsednik, je dejal na kongresu, da Bolgarija je danes prijateljica nove Rusije in Nemčije. "Tujci morajo držati roke pred nadih zadev," je rekel Stambulinski. "Plačali bomo vojno odškodnino, ako bomo primorani, toda plačniki bodo tisti Bolgari, ki so nas pahnili v vojno."

Dalje je rekel, da samo tiste Bolgarci zaslужijo vojno pravico, ki se pokrovajo zakonu obveznega dela. Na tisoče deklet se hodi izogniti temu zakonu.

Burzazija v Sofiji, ki je v strahu, da bodo kmetje z delavci vrednvedli diktaturo in pričeli konfiscirati imetje burzaznih slojev, je pričela pošiljati zlatnino in druge vrednostne premišljene na tisoče. Vlad je prilila temu na sled in odpeljali jih na liki takoj vresljivo.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

(Federated Press.)

Washington, D. C. — Vladni rudarski biro poroča, da je bilo v aprilu 72 rudarjev ubitih pri delu, to je 92 mož manj kot v prejšnjem letu. Ubiti rudarji so delali v neunijskih prenogovnikih. Lansko leto v aprili je bilo 55 rudarjev ubitih v rovih trdega premoga, letos pa nobeden.

Edensburg, Pa. — Arthur Garfield Hays, newyorški odvetnik in zastopnik Unije za ameriške civilne svobodštine, je posetil majhno oboroženo kampo Vintondale, ki je še ena izmed dveh naselij v okraju Cambria, v katerima se rudarji še niso organizirali in pridružili stavki. Hays se je hotel prepričati, če je resnica, kar poročajo newyorški listi, da je svoboda govora in zborovanja tukaj mrtva.

Potem se zgodilo. Ko se je Hays z odborniki rudarske unije približal Vintondalu, ga je ustavil oboroke moški z vprašanjem, kam gre. Hays se ni smenil zanj in avtomobil je vodil dalje. Moški je zajahal konja in galopiral za tuje. Avtomobil se je ustavil pred kompanijsko prodajalnico, kjer je stal pet jedrcev, ki so imeli na sebi pasove z revolverji in naboji.

"Kdo si in kaj hoče tukaj?" se je zadrl vodja, ki je v privatnem življenju Arbogast, glavni klerk Vinton Collier kompanije in zdraj je vodja četačev.

"Odvetnik iz New Yorka, ki nastopam Unijo za ameriške civilne svobodštine in Samuels. Untermyer. Red bi znal, da je to anorško mesto," je odgovoril Hays. Jezdci so skočili s konj in prijeti odvetnika ter ga nemilno naveli in pehali seminjo. Končno so mu napolvali, da mora zapustiti mestno.

Hays je pa šel k mirovnemu sodniku Daliju in izpoloval zauporno povelje za vseh pet napadalcev, ki so bili kmalu nato aretirani in zoper izpuščeni proti vobnini \$300 vsak.

Arestanci so dali sledča imena: John Butala, načelnik lokalne premogovniške in želenarske policije, James Dempsey, L. I. Arbogast, Harry McArdle.

Hays je tudi zagrožil, da bo tožil premogovniško družbo za odškodnino.

TRIJE DEČKI UTOMILI.

Ghilisotha, O. — Trije dečki, 15-letni Arthur Sheridan, 16-letni Harold Richards in 14-letni Russell Evans so lovili ribe v potoku Pike. Evans je apodletelo in padel je v globoko vodo. Njegova tovarinja sta mu hotela pomagati, a vsi trije so utonili. Moran dok jih je potegnil z sabo in v globoko vodo.

KAZNENEC SI JE S PLAVAJNIM PRIDORIL PROSTOT.

Boston, Mass. — John Coughlin je bil osojen, da presedi dve leti in pol v poboljševalnici na otoku Deeru. Edelo se mu je, da mora predolgo čakanati na prostot. Skočil je v vodo in plaval do otoka Moona, ki je oddaljen več kot eno miljo od poboljševalnice.

Anglički poslanec osojen na sedanji let je.

London. — Bottomley, poslanec v parlamentu in izdajatelj šovinskičnega lista "John Bull", je bil na tisoči osojen na sedem let zaporne, ko je bil spoznan krimim, da se je okoristil z večjo vsto denarja, ko je prodajal zadolžnice zmage kmalu po premirju.

Ford morda odpre tovarno v Petrogradu.

Moskva, 31. maja. — V Moskvi se nahajata zastopniki dveh velikih ameriških družb: Ford Motor Co. in Moline Plow Co. Prva izdaje avtomobile, druga pa pluge. Obe tvrdki namernata odpreti tovarne v Rusiji, ako dobita ugodne koncesije od sovjetske vlade. Fordov zastopnik je bil v Petrogradu in pravi, da je že gledal za prostor, kjer se bi kupils ali novo postavila tovarna za skladiščevje avtomobilov, kot so delovali v Rusiji.

Velika smrda na Reki. Prebivalstvo na Reki je zelo vzemirjeno, ker se bi falistovska divjanja v zadnjem času zoper stopnjajojo. Kot nalači so prispevali pred dnevi na Reki bivši D'Annunzijevi žastniki, ki vodijo falistovske tolpe pri uničevanju načinov.

Allied American Corporation, prva ameriška družba, ki je dobila koncesijo od sovjetske vlade v mišnem letu, je obratuje svoje avtočne rudnike v Alapajevskem. vzmok je Uralskih gora. Upravljal je R. Mitchell, ki je vodil vladu v resljivo.

Moralna "katoliškega" Slovenske "Slovenec" prinača pod debelo tiskanim naslovom "Kulturni boj Etibna Kristana" izvirno počelo svojega bolgrajakega poročevalca, v katerem poroča, da sta bila 10. maja na seji narodne skupščine "v drugi vrsti na redu dve značilni vprašanja socialne demokrata Ethina Kristana. Etibn Kristan je namreč protestiral proti temu, da bi se šolski otroci silili k izvrševanju verskih dolnosti, ker nasprotuje ta samolastna naredba določbam ustavnemu "Slovenec" ob tej prilici hubono pripomnila, da se je opazilo, "da je vladna narodila to vprašanje, da more opraviti svojo proticerkevno politiko." Minister Pribičević je odgovoril na vprašanje poslanca Kristana o eksorcijah in o verouku, da ni izdal ministrstvo še nobenih navedil v tem obziru, da pa bo le ukenilo ministrstvo še nobenih načinov.

POROTNI ODSEK:

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2857-59 SO. LAWNDALE AVE. CHICAGO, ILLINOIS.

Podpora Jednoti

Inkorp. 17. junija 1907
v državi Illinois.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik Vincent Caiskar, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. O. T., Box 52, Johnstown, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Bias Novak, gl. tajnik John Vogrich, urednik glasila Jede Zavetnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODSEK:

John Underwood, predsednik, 406 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zeissnikar, Box 276, Barberville, Ohio, Fred A. Vidor, Box 272, Eliz. Minn., John Turtelj, Box 161, Lawrence, Pa., John Gorick, 614 W. Hay St., Springfield, Ill.

BOLNIŠKI ODSEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Bias Novak, predsednik, 2857-59 S. Lawndale Av., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE:

Jacob Ambrožič, Box 286, Moon Run, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE:

Anton Sular, Box 104, Gross, Kans., na jugovzhodu. Max Mare, Box 166, Bush, Minn., na severozahodu. Mike Zengel, 5453 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadzorni odbor:

Frank Zalta, predsednik, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., Frank Somrak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 5805 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Zdravstveni odbor:

Predsednik: Frank Aloj, 2124 So. Crawford Ave

